

De canticorū originali

verbū solatij multiplex in se dirigit
per particulas quinquaginta. Et
ita iuncti simul hi duo thomi centi
logiū constituūt

Primus tractat de canticorū ori
ginali rōne

Quoniam vobis nec sal
tastis. lamentauimus et
nō plāristis. Precentor
noster xp̄s amator inno
centie voluit exemplis innocentū
puerorū p̄ nostra eruditōe pluries
vti. nūc ad humiliationē. nunc ad
simplicitatē vt essem⁹ paruuli non
sensib⁹ sed malicia. Nunc vero nos
omōnet ad spiritalē canticorū ex
ercitationē ponens corā oculis pu
eros cātātes in foro. Neqz em̄ pa
rū refert pueros sic vel sic assuefie
ri in musicis et cantib⁹ put Arist.
politifans docuit et in bene institu
ta cōitate cōuenit obseruari. Nos
aut quos in dño pueros vel infan
tes nouiter genitos effecit noua re
generatio. sic decet et expedit in fo
ro presentis exilij frequentare can
ticū nūc exultationis ad saltādum
spūaliter. nūc lamentationis peni
tentialis ad plangendū. Habem⁹
in exemplū sacre scripture libroz in
quo sūt iuxta visionē Ezechielis la
mentationes carmen et ve. Cōcor
dat illud apostoli. Gaudere cum
gaudentib⁹. flere cū flentib⁹. quia
temp⁹ flendi et temp⁹ ridēdi. Sub
dit consone verbo p̄posito temp⁹
plangendi et temp⁹ saltandi. Cum
aut iuxta posteri⁹ elucioanda sit ali

rōne Thom⁹ prim⁹

quod canticū sensuale vel animale
sit canticū rationale vel morale. sit
canticū mentale et diuinale. Descri
bem⁹ sub triplici tono naturam et
originē canticorū cū suis habitudi
nibus. Docebit primū historia. se
cundū queret p̄bia. tertium theolo
gia declarabit. **N**arrat historia
sacra p̄pe Genesim initij cui ratio
supposita fide cōcordat q̄ Tubal
fuit pater canentiū in cithara et or
gano. Quo tpe vtpote ante dilui
um cōstat illos nō fuisse quos gen
tiliū littere tradunt carminū et or
ganorū primos inuētores. sic histo
ria capit verā canticorū notitiaz et
causaz primū ex fide qua credim⁹
ap̄rata esse secula verbo vite. et q̄
formato. **A**dā cōmunicata est ei
plenitudo scientie quantū cōuenie
bat illi quo totius humani genēis
principiū velut in suo seminario re
sidebat nedum in esse nature sed in
bene esse morum et doctrine. Cō
cū hoc ideo q̄ post soporez ad
ductis ad se cūctis animātib⁹ im
posuit cūctis nomina sue p̄p̄ieta
ti naturali cōsona. Neqz tale aliq̄
facere potuisset sine cognitione q̄
tamen a sensibus participata non
erat. Oportuit igitur q̄ ex alto id
atqz a sūmo sumpsisset. **M**odus al
ter sumendi canticorū originē fuit
ductrice experiētia. nūc in illis regi
onib⁹. nunc in istis quib⁹ musica et
nūqz fuerat vl̄ fm̄ Arist. et sequa
res de eternitatis errore fuerat infi
nitie variata et absqz numero de

De cātico

fecerat atq; redierat s̄m transmutabilitates nature cuiuslibet mutabilis innumerabiles. Additur modo^o alter qualis a Tullio ponit̄ dū venat̄ quāta sit eloquētie si sapiētie iungat̄ vtilitas qua factū esse dicit̄ vt homines prius agrestes neq; ciuiler neq; politice neq; moraliter diuētes ouenirēt in vnū. modo pagū. modo domū. modo ciuitatē modo pūnciā. modo regnū. qui si mul ita iundī et adunati varias tā ad necessitatē q̄ ad voluptatē studio vehemētī opererūt artes. qm̄ vbi intenderis ingeniū valet. et iux̄ poetā. Labor om̄ia vincit improb^o et duris egeus in reb^o egestas dū sequēs ad p̄ores aliq̄o ratiocinati ue docta sup̄ addit. Prestabat iu uamen apta cōplexio ad ista v̄ ad illa. Ocū nanq; libez datū aliq̄b^o Sicut apud egyptios tradit̄ Aristoteli. aliq̄s oquisit̄s que ad vitam erāt necessarijs p̄pter admirari cepisse p̄bari. Porro narrat Augl. libro de ordine radicē vnā nō dissōnā priorib^o his q̄ alto vident̄ sūpta p̄ncipio. Loquēs itaq; de virtute vnitatis quā inq̄rit et fac̄ amicitia nō dubitat ponē quālibet sciētiā ex amicitie et vnitatis appetitu manasse. Dicebat aristophanes teste Aristi. p̄mo politicor̄ hāc esse amicor̄ additiōē vt vnus esse vellet alter. vel vnus in altero. Nō dissōne ad verba Jobis. Qui manet inquit in charitate in deo manet et deus in eo. Et ap̄ls dicit. Qui ad

sensuali

c.

heret deo vnus sp̄s est. Versū nequit fieri talis trāsmutatio qua vnus amicor̄ suo esse q̄d h̄z in p̄prio genere dep̄sito ouertat̄ in alterū. Jam quippe nō maneret alter amicorum et ita nullo pacto essent duo sed vna natura. quo quid absurdus poni nō pōt. Propriā em̄ vocē ignozabāt nōnulli hereticor̄ vt almaric^o et begardi dū ita desipere comperti sunt. Inuēnt igitur amici. non illo. sed alio quo fas habent modo. Nōc fuit inter hōies et precipua cura sermonis mutui q̄ latentes cordis sui passiones et cogitationes omissa et amores cōmodissime cōicarent locunde q̄ diuērent. Facta est pinde sup̄ locutio nib^o ars que scribēdo valeret ap̄d absentes se sibi manifestare. hec ē grāmatica ogrue loqui docens et scribere. Postmodū fuit euitanda deceptio circa veritatis inquisitiōnē cū regulis illationū quas logica ob hoc orta tradit. fuerūt insuper amicor̄ amicitie non quolibet sed vtiliter. delectabiliter. et efficaciter iudicande quod in rhetorica facere positū est quā possum^o appellare logicā moralē eo q̄ ad moralis p̄hie p̄ncipia viā h̄z sicut logica sciētijs speculatiuis obsequit̄ in q̄b^o vis s̄monis p̄ciosior sine tropis viget et figuris. Mentū est osequēter ad mathematicas disciplinas. q̄ plurimū oserūt artib^o mechanice sine quib^o vita ciuiler non agit. oserūt p̄terea diuidui amicor̄ quo

De canticorū originali

fiat vita pñs ornatior atq; iocūdi
or. Sic inter ceteras artes cōpata
ē magno plausu musica et ad diui
nas res atq; cerimonias tandem
adhibita. Hinc apud rurícolas et
pastores bucolica carmina v' eglo
ge hinc comedie leges. hinc acro/
res satire. hinc postmodū grādio/
rib' āpullose tragedie. hinc deniq;
metroꝝ heroicoꝝ elegiacoꝝ. iam/
bicoꝝ saphicoꝝ et alioꝝ velut in/
numerabilis multitudo. **T**hōes
quēadmodū musica suū cepit a na
tura et ab amore vnitatis q; pmoz
diū q; creuit adhibitis p artē regu
lis et numeris. Quis vtiq; nō ad/
uertat hōies sic ad loq̄lā sic ad qñ
daz musicā velut ab infātia et pue
ritia pnos esse quā inclinationem
ars et vsus pficiūt. Hinc aiaouer/
sū est triplicē esse pñtionē musice si/
cut pñt ipse son' causas tres habere
Un' em' fit flatu. alter pulsu. alter
voce vel cātu. Tres obinde musas
fiētio poetica dedit. put a Varro
ne refert Augl. q̄s ideo postea dixē
rūt nouē pp̄ totidē imagines ab
excellētissimis sculprozib' cū q̄daz
supandi intētiōne depictas. **C**ō/
pñtū ē insup tres dūtarat. i numēis
sonoris pportiones esse delectabiles
diatesseron. diapēte. diapason. q̄s
vulgari mō nōiam' tertiā et qñtā
et octauā. Nec sunt ples deinceps
q; nō reducant ad istos quēadmo/
dū sexta et qñta sup octauā. et rur/
sus octaua duplex. Et ita p ascēsu
quātū vel vox vel ratio fas habue

rōe Thom' prim'

rit. q; cōsuetudo suā hz artē ppriā taz
speculatiue q; pñctice traditā cui
musice nomē dam'. **D**ocuit am/
pli' expientia mirabiles fieri muta
tiones p musicā sensualē de qua su
dicat tanq; de obiecto pprio auris
corpalis et q; sola videt apud vul/
gares agnita vel cōsidēata. **T**estes
sunt historia cū pñs et medicis vt
Marcian' et Bont' qb' nō discor
dat sacra scptura de dauid et heli/
zeo filiis q; pphetaz. **M**ōne pñs
politisans docet in policia bñ insti/
tuta curā de musica pñpue p iuue
nib' habendā esse q; sit ad tpaniā
et virtutē idonea. nō petulās. non
dissoluta. nō agrestis nō irritās. s;
nec animos muliebriz emolliens.
Moiāt siq; dez ex dictis Aristot.
vltl. politl. expōsitores sui quatuor
eē spēs melodie quas ipse denōiat
vel a repertozib' vel a patris vte
tib' eis. vna vocat mīstolidista. se/
cūda liodista. tertiā dozista. quarta
frigista. **P**rima mouet ad opassio
nē. scda mollit ad ocupiam. tertiā
ad virilitatē q; stabilis est et virilis
in qua sūt iuuenes instruēdi vel ex/
ercēdi. quarta rigidior est vehemē
tior q; rapiens animos ad terribi
lia vel aggreienda vel sustinēda
Pozro. iuxta varietatē cōplexionis
variat opiacentia et iudiciū melo/
diar. imo et traditio quā frequen
tat ecclia de varietate tonoz octo
posset ad hāc melodiar diuersita/
tē appropari. vt q; pma est septimi
toni. scda qñti. tertiā pmi. qñta tēti

De cático

Posset altera fieri distinctio mu-
fice. qm̄ alia est aptior ad diuinum
cultū p deuotione. nūc leta. nūc lu-
gubri. nūc pia. nūc iubilati. qdā po-
tior est p mox disciplinatōe. Alte-
ra locundior et suauior in amicabi-
li seu ciuili ouersatōe. Aut dicam⁹
q vna est heroica. altera diuina. q/
daz moralis et politica. altera sen-
sualis et aialis p puerorū vel imp-
fectorū recreatione. Aut rursū ad/
dam⁹ q vna magis ouenit in sati-
ra. qdaz in tragedia. qdaz i come-
dia. qdaz in bucolicis. quedam in
odis vel lyricis. Aut postremo fm̄
varietatē hōim. alia fortib⁹ et vtu-
olis conuenit alia lubricis et volu-
ptuosis. alia subtilib⁹ et ingeniosis.
alia bestialib⁹ et stolidis. Nilissimā
omniū esse tradit aristot. fistulatio-
nē quā iteq pallas abiecti suaz vi-
dēs in aqua ex tibis buccā inflari.
hoc sumpsit poetica fictio necnō il-
lud qd Midas rex buccas habuit
asininas eo q suo iudicio Pan de⁹
pastorū fistulās apollini pferebat
citharisanti. Demū quot sūt hodie
q tympanū gallice tabour cū fistu-
la cici⁹ ac hilari⁹ audiūt qz citharā
aut psalteriū. Ita rursus sic auib⁹
sic hōib⁹ suis cuiqz cant⁹ placet. et
cui fuer⁹ est vel aptat⁹. Pretereun-
dū vero censem⁹ quēadmodū ad-
res diuinas reputabāt gētiles car-
mina trāstulerūt execrabili supstici-
one quo factū est vt q sine deo vō
erant ludificarent a dñs illis de q
b⁹ in psalm. Omēs dñi gētū demo-

sensuali

ci

nā. Orte sūt quippe artes magice
maximinib⁹ vtētes q̄s incantatio/
nes vocāt quaz effect⁹ mirabiles
nedū poete. nedū ipi idolatre ome-
morāt. sed attestat scriptura sacra
cū expositōib⁹. Vñ dicit in Exod.
de maleficis pbaonis q fecerūt si-
mile ad moysen in p̄mis duobus si-
gnis. et hoc p incāraciones egypti-
as et arcana dei. Ita dicit textus.
Nec exquisitior de carminib⁹ istis
sermo nō expectet hic et nūc. Latif-
sim⁹ em̄ est et seorsū debent sue qri-
cause vel effect⁹. Itz subinde mu-
fica sensualis q̄ consistit in modulati-
one vocis suā artē cui⁹ artis velut
alphabetū quodaz traditū in gā-
ma manuale sub sex vocib⁹ vel no-
tulis. vt. re. mi. fa. sol. la. de quo nō
est hic declaratio faciēda sed sup-
ponēda simul qua ratione seruit
musico cuilibet instrumēto notula-
tionis hmōi pericia. Sz nec de me-
troz legib⁹ numeris varietate in
postremo de gesticulationib⁹ aliud
tradē disposuim⁹. Placuit tñ an-
notare ppter reuerētiā scripture sa-
cre nōnulla vasoz vel instrumēto-
rū musicaliū nōia. Qm̄ pariter mo-
net nos ratio nature osōna. Posu-
it itaqz plato corpib⁹ aias assistere
tanqz motores suis motorib⁹ et or-
ganis. qd satis in celo Aristl. et fi-
dēs recipiūt de intelligētis q̄s vel
angelos vel dñtes fides appellat
Verū de nris intellectib⁹ necnō d-
butorū formis oueniūt cū plato/
ne. qz ponūt aias inherē corpib⁹.

De canticorū originali

cū materia cōstituere cōpositū. Con-
cordat tñ vtrāq; positio sup b q
fm varietatē formaz repit varie-
tas in corpib⁹. **H**inc illd phie apd
Boetiu de hmōi formis loquētis
ad deū p cōsona membra resoluis.
Hinc pterea visonomi tradunt a/
nimas insequi corpa. quanq; vēior
est locutō corpa suas aīas insequi
tāq; instrumēta causas pncipales
suas. **C**oaptem⁹ hāc silitudinē
rei nre dicētes q ars imitatrix na-
ture cōgnosces qdam esse cantica
qz modulatio fit apti⁹ p vnū ge-
nus instrumentoz. et alia p aliud.
simul vt min⁹ fastidiret varietas fa-
bzicauit sibi vasa diuersa musicoz
instar nature dans diuersis cātib⁹
organa valde distantia magnitu-
dine. figura. mat. ria qz sicut natu-
ra dedit aiab⁹ apta sibi corpa. vñ
corp⁹ aīalis vocat **Arist.** organicū
q de manu hōis dicit ipaz esse or-
ganū organoz. **E**cce cās multipli-
cationis verboz musicoz duas q
sunt delectabilitas p varietate. et
idoneitas p cōsonabilitate. **Q**uid si
tertiā addiderim⁹ causā p mysteri-
is et intellectib⁹ sapienti⁹ occultan-
dis apud indignos et hebetes q
pandunt studiosis solertib⁹ et deu-
tis. **Q**uāuis aut sermo de mysteri-
is instrumētōz locū magis hñe vi-
deat in morali musica vñ intellectu-
ali qz sēsuāli. nihilomin⁹ admonēt
nos verba xpī nō esse ptereundaz
vasoz musicoz interpretationē. **P**ri-
mū qz facit in pāssūpto verbo mē

rōe Thom⁹ prim⁹

tionē de tibhs fm **Luce** narratōez
Cantauim⁹ vobis inqt tibhs et nō
saltastis. **D**ehinc xps in parabola
filij p dīgi. refert seniorez ffrēz cū ap-
propinquasset domui symphonā au-
disse et choz. **P**roinde psalmi qz
de se scptos asserit pleni sūt nōib⁹
instrumentoz p quib⁹ satis ad p-
sens fuerit vltimū sumē psalmū ve-
lut exponendū. **L**audate dñm in sã-
ctis ei⁹. **N**ox ista vox est aīe dei
formis ac deuote q post cōtēplatō-
nē vel meditatioez cursū directā et
deorsū p oīa videlz quāq; versum.
Om̃ pleni sunt celi et terra gloria
dñi. **T**ūc dilatato mentis ore iubi-
lat exultat et exclamat ad omnē ge-
neraliē creaturaz. **L**audate dñm in
sãctis ei⁹. **E**t cū seraphin acclamā-
te sibi. **S**and⁹ scūs scūs dñs deus
sabaoth. **P**leni sūt celi et terra glo-
ria tua. **P**ossum⁹ scōs ei⁹ si sobrie
sapiam⁹ accipe pfez et filiū cū san-
cto spū q sūt tres psonē sed vnus
de⁹ et dñs et vn⁹ sand⁹ aut sanda
sūt dñi nōia ei⁹ sacratissima. **S**unt
oīa qz dño cultu specialiore sacra-
ta. aut certe sandi dñi sūt oēs spūs
cōsumata iā beatitudine deo pñmi
Aut sunt hōies exaltati a terra qñ
iā sine terra q typo xpī trahūt oīa
ad se p cōtemplationē dilectionē et
laudē oīa referendo ad gloriā cō-
ditoris. **T**ales imitat aīa deifor-
mis quā in has pñpe laudes dīci-
m⁹. **L**audate dñm in sandis eius.
Hanc impleuerat aīaz dñs laude
sua. saginauerat eā cibis eterne sa-

De cātico

nietatis repleuerat in bonis deside-
riū suū. et vt aq̄le iuuentutē renoua-
uerat q̄o in labijs exultatōis lau-
daret os eius et erudaret verbum
bonū. **Laudate dñm in sanctis ei⁹.**
Mult hec anima regrediēs de cel-
la vīnaria aut certe putat omēs sē-
tire q̄d sentit de dño in bonitate.
pterea sibi cōplacet in laude dñi.
Cōgratulať omī collaudāti. q̄ etsi
nō habeat iussiois in omīb⁹ auda-
ciā vt laudēt. fiducia nihilomin⁹ ac-
cipit cohortatōis applausus et io-
cūditatis cū alacritate tripudio et
coexultatione. **Laudate dñm in sctis ei⁹.**
Scti vltimā nedū sui h̄ oīm
beatitudinē in dñi laude positam.
q̄uis nō eodē gradu sicut nō oīa
ex equo p̄cipiāt dñi agnitionē et
liberā ex volūtate dilectionē. Sic
pterea diuersi sūt stat⁹ in habētib⁹
etiā libertatis arbitriū. duo p̄cipue
vn⁹ vīe q̄ p̄ fidē et spē ambulat. ali⁹
patrie vbi p̄petua finis et termini
stabilitate vacat anima btā. vider.
amat. laudat. **Exerceam⁹** igit̄ hīc
in terris vocē laudis q̄ nobis p̄se-
ueret in celis. **D**icat vnusquisq̄ vt
atoruz p̄sertim ecclesiasticoruz dedi-
cat⁹ laudib⁹ dei. **O**is spūs laudet
dñm. **N**is at̄ scire o aia q̄ et q̄lis
sit vita tua nō pudeat te p̄ p̄biam
erudiri q̄ vitaz cuiusq̄ rei ponit in
opatoe debita nature. alioq̄n sine
opatione qualiscūq̄ sit illa sibi de-
bita poti⁹ mortua dicēt aut dormi-
tās q̄ viuēs. **P**erge vltērī cū p̄bia
vsq̄ dñi occurrat sapia diuina. q̄ se

sensuali

cif.

querētes p̄occupat. et hoc docet bit
te. qm̄ p̄p̄ia et finalis opatio hōis
est cognitio sūmi dei cū fructione et
laude sua. viuīs igit̄ o hō et quātū
laudat aia tua dñm. **E**st et istic iter
quo oñ dñt dñs salutare suū quare
noli cōqueri dñi laudas quasi nihil
agas q̄i nō dñi p̄mia cupias. laus
est magnū mihi crede p̄cium sibi
magnū valde etiāz dñi ḡtis sit imo
maius dñi gratis sit. **C**ertū hoc ha-
bebat aia deuota qualē introduxi
m⁹ dicentē. **Laudate dñm in sctis ei⁹.**
Qu si vellem⁹ in his et singulis
q̄ sequūtur immorari quale sit fir-
mamentū virtutis dei quales sint
virtutes ei⁹. qualis deniq̄ sit multi-
tudo magnitudinis ei⁹ succūberet
p̄mo conatui nec tēpestiue satis ar-
ripem⁹ p̄missā de vasis psalmorū
hmōi maxie rōez. **H**oc vnū tñ dixi
m⁹ q̄ in re qualibet deo soli debet
laus honor et gloria sic ip̄e est oīa
in omīb⁹. **H**inc p̄s. **O**mīs terra siue
ois creatura adoret te de⁹ et psal-
lat tibi. psalmū dicat nōi tuo altissi-
mo. **N**ulli vero creature dat̄ laus
hmōi p̄ latriam nec vt signū est vt
imago. nec p̄pter aliā quāuis attri-
butionē si p̄p̄ie sentiam⁹ sicut nulla
res creata summū bonū est. neq̄ vt
res. neq̄ vt signū vel aliud attribu-
tū. **A**tuero qz loquendū vt plures
sentendū vt pauci. laudam⁹ in cre-
aturis deū adoratōe latrīe sicut in
cruce et in imaginib⁹ xp̄i. imo sic in
omī re quēadmodū quelibet ē ima-
go vel vestigiū tenue trinitatis nō

De canticorū originali

min^o naturaliter q̄ aliqua sit artifi-
cialiter. **C**auē tamē in laude vel la-
tria creaturaz a scandalo quale si
eret si adorare^t publice de^o in de/
mone vel ei⁹ imagine. in asino v^l in
bufone. imo nec in āgelis et hōib⁹
quātūcūq; sanctis. qm̄ p^{ri}is eis ⁊
alter honor inest. Quib⁹ in transitu
dictis ad instrumēta musica p̄gat
sermo noster. **P**reponit tuba cū
sono vel vt alia translatio h̄z cum
clāgoze cui⁹ materia finis et iocus
varius est. **V**az est tuba cornea vt
est illic. **I**n voce tube corneae in re/
cordationē arietis immolari per
Abraam. **E**st tuba ductilis vel ar/
gentea vel erea q̄ metalla fusibilia.
malleabilia q̄ sūt. **T**u⁹ itaq; sit af/
fect⁹ quāuis ex carne nascat fortis
vt cornu nō lubric⁹ aut effluens. sit
ductilis. i. suauis imitator sapie
q̄ de sursum est. **S**it bonis cōsentis.
sit nō immāsu⁹ p^{ri}is opinionib⁹
ptinax in illis. sit ad fines sub fine
deo vsus q̄ varios accōmod⁹. **N**ūc
tuba clāgit nūc ad denūciationē
solēnitatū. nūc ad ogressū bellozū.
nūc ad legis p̄mulgationē vel au/
ditū put in sinay. nūc ad cer⁹ ouo/
cationē. nūc p̄ neomenia. hoc est il/
luminatiōe noua in insigni die so/
lennitatis. nōnunq; ad opationē
miraculoz sicut in deiectione muro
rū in **J**ericho. **R**ursus ad euangeli/
sationē. dicūt em̄ p̄dicatozī. dicūt et
speculatozī. **Q**uasi tuba exalta vo/
cē tuā. quē admodū de **B**artholo/
meo legit. q̄ vox ei⁹ quasi tuba ve

rōe Thom⁹ prim⁹

hemens. **D**eniq; magnū nimis tre/
mendū simul et iocundū h̄z myste/
riū tuba nouissima vocis archāge/
li et vocis xp̄i in clangore mirifico
qualiscūq; fuerit ōcipiend⁹ magis
intellectualit⁹ q̄ sensualit⁹. resurgēt
mortui. **S**ane tā efficac⁹ erit tā late/
patens tā oīa penetrās vox illa tu/
balis. q̄ saluādis gratissima. dānā/
dis vltra q̄ dici fas est horrendis/
sima p̄strepet et tonabit. **T**alē se fa/
tebatur assidue **I**shierosi. audire ad/
terrozē simul et sp̄. terrozē crucian/
tis inferni. spem gloriificātis para/
disi. **S**ubsequit⁹. **L**audate eum in
psalterio et cythara. **D**ifferūt hec
a tuba vel bucina qm̄ pulsū seu ta/
ctū nō flatu sūt. q̄z sonus est capa/
cior atq; serenior qualis aptior est
aurib⁹ ōreplantū cōfident⁹ habitā/
tiuz in tabernaculis eterne pacis.
Hec autē est distantia psalterij cūz
cythara. q̄z psalteriū sonat a sup/
ori. p̄cedens a grauiorib⁹ sonis ad
acutiores dēscēdēdo. **H**abz insup/
cordulas vel argenteas vel ex ele/
ctro quasi tinnietes. leuiusq; tāgē/
das. **C**ythare vero formā ad psal/
teriū videbis euersā. **C**ui⁹ sonit⁹ a
grauiorib⁹ deorsū ad acutiores sur/
sum sonos tēdit. cui⁹ fides et corde
de morticinis sūt intestinis aialū
desiccatis subtiliatis et tortis. que
oīa nōne significant congrue statū
vel affectū penitētis ascendētis a
cōualle plorationis. corp⁹ q̄z p̄p̄itū
torquētis et extenuātis ad obediē/
tū cytharistū spiritui. **T**alez ha

De cantico sensuali

bere suadet dñs p̄ **I**saia aie pecca-
trici sub typo tyri. **S**ume cytharā
circū cinitatem meretricis obliuioni
tradita. bene cane. frequenta cantū
cum vt memoria tui sit. **C**onueni-
unt psalteriū et cythara. qz pectori
iungunt qz formā cordis habent
instar scuti. habent et hanc figurā
singula instrumenta musicalia. **N**ā
trigono piramidi p̄xima sūt omnia
siue que pulsu siue que flatu p̄sonāt
Ac p̄inde q̄so. nōne docent in omi-
bus canticis instrumentālib⁹ habere
sursum cor ad dñm. **I**nde p̄terea
differentiā suā q̄o p̄cordat psalte-
riū iocundū p̄templationis cū cy-
thara penitentialis afflictionis q̄/
admodū p̄sonare dulce ē garricui
philomene turturis suspirium. **S**ic
spem cū metu. et exultationē cū tre-
more miscere monuit psaltes regi⁹.
Seruite inq̄t dñs cū timore et exul-
tate ei cū tremore. **I**fecit quod mo-
nuit dñs psallens et subsiliens toto
qz conatu saltās nudat⁹ est coram
arca dñi. sicut vnus de scurris ait
michol. **C**ui⁹ improperio scim⁹ **D**a-
uid quid respōderit. **L**udā et vilior
fiam plus qz factus sū et ero humi-
lis in oculis meis. **S**ubiungitur
Laudate eū in tympano et choro.
Tympanū vulgo gallice dicūt ta-
bour vel bedon. p̄positum ex pelle
derasa tensaqz cuiusmodi nō ē vna
vel magnitudo vel forma vlt⁹ vsus
Sūt t̄p̄panula duo gallice naquat
res. vnū obtusū supra modū sonā

cinq.

alterū peracuti. vbi significatiōez
accipere possumus timoris humili-
antis et spei eleuantis p̄prie miseri-
cordiam et iudiciū que dñs cantā
de sunt. **S**pes in contemplatione
diuine pietatis et gratuite bonita-
tis. timor in affectu seueritatis. insu-
stētabilis aduersus p̄ccōres quos
obdurare dicitur sicut aliorum mi-
sereri. **S**unt alia tympana vulgari-
bus magis assueta. quia facilioza
quia sonabiliora ad saltus incon-
ditos qz alia tripudia quibus solēt
iungi fistula biforamina vel trifo-
ramina. tripos insuper non gran-
dis calibeus hincinde percussus.
Cymbala quoqz nōnunqz ex ere p̄
mutuam collisionem tinnitus acu-
tos reddentia quibus iudeos ve-
teres vsos fuisse lyra non siluit. **C**y-
thare qz subtilitatem ineptus. can-
tes in tympano mortificatiōis cō-
cupiscentie carnalis per abstinen-
tiam et ieiunia. **C**oncinas in choro
fraterne charitatis et diuidus ho-
nesti sine querela que dissonantiāz
operef. deniqz quolibet id egeris
dum non sileas a laudibus creato-
ris. **C**horus vocatur a nōnullis
vulgaribus instrumentum quod-
daz instar trabis oblongum qz va-
cū cordas habēs grossiores. mul-
to plus qz cythara duas aut tres
que baculis erutis p̄cussē varie va-
riant rudē sonū. **A**tuero p̄formius
ad expōitores et textū chorus est

De canticorū originali

cohoris canentium simul in modo
corone put litteraliter ad oculum
videm^r in ecclesie choris. et in cho
ris tripudiantiū. **H**ic existimandū
est mariā sororē moysi cū alijs ali/
q̄ntis tympana pulsasse post egres
sū maris rubri. Reliquos at omnes
choros duxisse cū responsione vo/
cis canticordi atq; plausibili. Sic i
reditu filij p̄diti p̄familias euāge
lic^r cū p̄dolo vituli saginati iunxit
symphoniā et choz. Sic filij p̄pha
rum ducebāt choros q̄n Saul oc/
currens eis mutar^r est in virū alte/
rū tā efficac erat musica p̄phalis

Symphoniā putant aliq̄ viellā
vel rebeccā q̄ minor est. Atuero re
cti^r existimat esse musicū tale instru
mentū quale sibi vendicauerūt spe
cialit̄ ipsi ceci. **H**ec sonū reddit duz
vna manu resoluit rota puula thu
re linita. 7 p̄ alteraz applicat ei cū
certis clauib^r cordula menierozū
put in cythara vbi p̄ diuersitate
tractuum rote varietas armonie
dulcis amena q̄ resultat huius sym
phonie q̄o apri^r opandū reputa/
bim^r q̄ n̄m cor assidue se mouēs.
ac p̄inde fantasiā agitans? q̄ si cre
dit a motōne nunq̄ quiescit moto
corde. **C**or v̄o si cessat a motu mo
ri aial otinuo necesse est. **F**elix musi
cus sp̄ialis q̄ suo hoc symphonico
cāticordo melodīā iugiter scit 7
studet p̄ meditātōnis digitos mo/
dulari quatin^r affectuū voces p̄m
gāma mysticū suaves redobat felix
q̄ magnalia dei neq̄ i naturalib^r

ratione Thom^o prim^o

qualia sūt oia mirabilia valde fca
in ei^r sapiētia cui^r nō est numer^r. 7
in artificialibus etiam recognoscit
quēadmodū ex p̄foratōne modici
ligni in sambuca vel fistulis aut ex
metalli ductione in tubis 7 cymba
lis aut in neruoz aut intestinozum
desiccata torsione put in citharis
tot resonantie variant^r. **S**equit^r
Laudate eū in cordis et organo.
Corde p̄m glosā posite sūt p̄ q̄bus
libet instrumentis alijs a psalterio
et cythara q̄ cordis sonant repecul
fis. sit viella sit symphoniā. sit lyra.
sit rota. sit guiteria. sit lituus. sit
nablū. sit sistrū. sit scacarū. sit rebe
la. sit generaliter vel monocordum
vel diacordū vel tricordū v̄l tetra
cordū. vel pentacordū vel sexacor
dū. septacordū. octicordū. nonicor
dū decacordū. et sic absq; terminō
cordaz in instrumentis q̄ vel olim
vel posterius sponi potuerint. **C**e
terū lati^r adhuc organa recipiunt
a glosis p̄ musico qualicūq; op̄in
gat instrumento. **H**abet vero mo
dern^r vsus approbatōne nec irra
tionabilē ad organa ex plumbeis
vel stanneis fistulis que cū folli^b
et cū digitis multiplicē et p̄fectam
habēt inter aliud quodlibet instru
mentū vocaliū resonantiā fistulaz
que fistule non illiberales appellan
de sunt. quia non oris deformatio
ne. sed follis inflatione sonāt. **H**oc
solum vel precipuū retinuit ecclesi/
astica osuetudo musicū gen^r instru
menti. cui vidimus aliquādo iungi

De cantico sensuali

tubaz. rarissime vero bombardas seu thalemyas seu cornemusas grādes aut paruas vel alia siqua sint q̄ nō nōiauerim⁹ instrumenta q̄lia Danielis liber oīa occludere videt⁹ in adoratione statue sub omī genē musicoz. ¶ Verūn āpliare id qđ modo dixim⁹ de orgāoz solo vsu p̄ celebrē ecclesie ritum omōnet id qđ p̄p̄a subiungit. Laudate dñm in cymbalis bñsonantib⁹. laudate eum in cymbalis iubilationis. Sūt erea cymbala ea q̄ vocam⁹ campanas quas bñ fortit⁹ sonare nullus ambigit. Talib⁹ vñt ecclia plus q̄ alijs sectis ad dñi laudes tanq̄ vice tubaz legis veteris quaz offi cia meritis qđaz exp̄ssit loquentē inducens cāpanaz. Laudo deū verū. plebē voco. agrego clerū. Defunctos plozo. pestem fugo. festa decoro. Sūt et cāpanule p̄ melodias velut in horologijs aliquib⁹ ordinate. Quib⁹ in omnib⁹ nñi pñt interiores affectus erudiri simul et impelli qualic⁹ exp̄iebat ille cui⁹ anim⁹ omot⁹ acriter. eleuat⁹. dilatat⁹ qñ fiebat hmōi resonātia celebris iubilabat tot⁹ in se recolēs illud se raphicū de deo. Pleni sūt celi ⁊ terra gloria tua. Or. &. vat tout. Hec est inestimabiliū pfusio gaudiorū ¶ Subinferē pulcra nimis ad pōra occlusio. Omis spūs laudet dñm hec p̄fecto toti psalmoz cōtextui p̄cipue suo subseruit inicio quo dīctū est. Beat⁹ vir. Quid em̄ viri beati dicim⁹ officiū q̄ vox laudis ad

clm

dñm. Juxta illud. Beati qui habitāt in domo tua dñe in secula seculoz laudabunt te. Verū de hoc in subsequēti thomo seu tono magis intelled⁹ eoz omniū q̄ dixim⁹ ap̄i vbi de canticoz rōnaliū vel intellectuāliū origine p̄bia verbum facit. Nñ lucidi⁹ apparet quāte sit fecunditatis. quāte iocunditatis hec exhortatio. Omis spūs laudet dñm. vel vt transfert hieron. Omē quod spirat laudat dñm. ¶ Huic translationi siq̄s cupiat magis inniti poterim⁹ omē qđ spirat ipi hōi p̄ appropationē dare quēadmodū nōiauit hōiez xps omne creaturā q̄ dīct⁹ ē i Gen. inspirauit spiraculū vite hōi ⁊ terra formato. Est at̄ materialis spūs vt interim de spirituali sit filiū radicat⁹ in corde quo tanq̄ ministro et ligamento quodaz rationalis anima exercet suas opatōes in organo p̄p̄i corpis cui tanq̄ in spera actiuitatis sue coaptat⁹. Est triplex iste spūs aut flat⁹ instar fumi tenuissimi. naturalis scz vitalis et aialis. cui medicoz aliqui tantā attribuerūt virtutem quasi p̄ se sufficiat ad hominis operationes. nā posito spiritu altero intendūt si nō errāt dicere qđ medicus vt medic⁹ est considerans corp⁹ humanū tm̄ vt sanabile non magnopere curat de condicione vel existentia spirit⁹ materialis alterius conquirere. ¶ Proinde constat variari certissime rationales nedum anima / les hominis operationes scdm

De canticorū originali

dispositionē materialis hui⁹ spūs
quē spirat et respirat cor p cōsona
membra p̄sertim ad cerebrū vbi sit
aialis sensitiv⁹ scz et motiv⁹. hic em̄
spūs si fuerit splendor. si seren⁹. si
subtilis. si mulcebris. erit exinde to-
tus homo letior et alacrior si devo-
tus est ad laudandū deū. subtilior
et ingeniosior ad recogitandū spm̄.
pnior quasi tor⁹ liq̄fact⁹ ad diligē-
dū eū et suavit̄ amplexandū si non
abusus fuēit dono tali. donū certe
dicim⁹ dei talē spūs materialis se-
renitatez. sit illa a deo immediate.
sit mediate p ministeriū angelicūz.
sit p cōplexionis temperiē cū apto
regimine corpis. sit p capitulationē
impetrationē qz sanctorū sit maxie
tandē p habitationē vehemētē
in obsequio dei. in orio sācto. in ex-
ercitio continuo fidei spei charitatis
qz virtutū. qd vsq̄ adeo fieri p̄t ab
hōie cū gr̄a dei. q̄ videbit assidue
versari mens eius in apto lūie cum
iocundissima q̄ sensū omnē exupat
pace. cū illa sup̄admirabili diuisione
spūs et aie. cū vnione ad deū. cum
ignoto coniungit ignote et ab omni
partibilitate reducit ad monadē.
hoc intellexerūt q̄ dixerūt. **Secura**
mens quasi iuge diuini. Et iterum
Nō est letitia sup cordis gaudium.
Et rursus. Quā magna multitudo
dulcedinis tue dñe quā abscondisti
timētib⁹ te. Cū ceteris in hac sniaz
sine num̄o. **Glorient in dño qui**
sūt h̄mōi rari valde. sed sūt quāuis
raro ⁊ ad tps bñplaciti tui de⁹ qui

ratione Thom⁹ prim⁹

das vt vis et quō vis canticūz. in
hac nocte mortalitatis q̄ sathanā
tenebrosos spūs ingerētē rep̄mis.
qui potes absqz vlla dubitatiōe si-
ne matēiali quouis spū tuas in mē-
te collustratiōes suauissimas q̄les
dicte sūt et ampliores illabēdo su-
p̄admirabili opari. **Atuēo** ne sint
vacua dñe sapie opa q̄ sic res ad-
ministrat vt eas p̄prios mot⁹ agē-
sinat. nō repellit aptā spūs aialis
dispositionē q̄ taliter in cellulis ce-
rebri (q̄s medici triplices ponunt
pmā mediā et postremā) p̄t depu-
tai vt et imago sit viuatiōz. estima-
tiua p̄spiciōz. et memoratiua te-
naciōz. sic p̄terea q̄ pars aliq̄ cellu-
larū vtp̄ta sup̄ior subtiliorē obti-
neat sereniorē qz fantasmātū vel
ipolorū rep̄sentatiōē remanētib⁹
alijs partib⁹ in obscuritate maiorē
Cui⁹ rei possum⁹ exemplū accipe
circa cōbultionez lignorū quo ad
varias ignis dñas in flamma vel
carbone aut p similitudinē nubis aut
montis alicui⁹ altissimi cui⁹ in ver-
tice splendet sol nitidissim⁹. cū i infi-
mis nubes vagent atqz caligines
Noctē splendores instar fulgurum
coruscantissū vel emicantiūz scintil-
laz quarū illustratione veluti subi-
to disparēt pulcerrime veritates
emicant apud agentez intellectum
elicientez ex fantasmatibus in hac
luce presentatis species intellectu-
ales purissimas cū affectōnib⁹ q̄s ne-
mo nouit nisi q̄ accipit. **Puto** sense-
runt talia viri spiritus p̄phetici et

De cantico intelle

deuoti. Sensit et hoc ipsa dgo brā
dum in se considerās diuisione aie et
spūs dedit cuilibet qđ suū est. prū
pēs in hoc cāticū. Magnificat aia
mea dñm. Et exultauit spūs me⁹ in
deo salutari meo. Potuerant ad
extremū p canticū sensualis intelle
ctu plurima omemorari de musica
q̄ satis vulgata sūt vt est figuratō
gāme manualis. vt traditio de ro/
nis octo p antiphonas et neuma/
ta qualis illi philocapto de amore
dei beato Ignatio familiā matris
dei fuisse p angelos in monte reue
latū tradit narratō vite sue. Sz ter
min⁹. hmoi thomo pōi statuā ad
altē de cāticōz origie magis ad
pbiaz spectantē pcedendo.

Scds thom⁹

Processit humana studiofi/
tas cui⁹ oculus nec satiat
visu. nec auris implet audi
tu qñ vterioza iugiter inuestiget
quousqz venerit id qđ pfectum est
Processit inqñ a musica sensibili q̄
dicta ad musicā sola rōne vel intel/
lectu pceptā argumentātes ita. Si
corpālis habeat auris in obiecto
suo pprio qđ est son⁹ causat⁹ ab ae
re repercusso puleros suauēs qz nu/
meros cur a sensib⁹ alijs vt sunt vi
sus et tact⁹ aliqđ simile negabitur?
ppter ea musicā in gesticulationib⁹
visu pceptibilib⁹. In ipso pterea ra/
ctu silenti venaz pulsatiū posueit
vt ex medicōz disciplina Marcian⁹
exponit. Erophil⁹ inqđ egrotātiuz

ctuali

co

venas rigmoz collatiōe pensabat
Progređiētes vltēri⁹ inuenerūt
in sensib⁹ interiorib⁹ q̄ sūt imagina
tio fantasia et estimatio numeros
passionū et affectionū motuaz p/
ceptibiles ab his sensib⁹ omī cessā
te. pñsus ab extra sonāte aere possum⁹
hanc nōiare musicā cordis cui⁹
tot sūt voces et soni quot inueniū/
tur motus interiores numerosi pas
sionū interiorz vel affectionum
Ascenderūt osequenter hmoi oqñ
tores veritatis ad vim rationalez
q̄ corporeo nō vtiū organo. Et ab
hac supi⁹ ad intelligētiā q̄ est aper
mentis. Ad sinderisim deniqz q̄ vo
cat scintilla qđaz superuolans et su
peremicās ad eterna q̄ p Aristl. vi
det endelechia nōiari. Sed et ipsa
ratio partita in rationē supiorē et
inferiorē tāqz i virū et mulierē. de
quib⁹ hic nō dicendū qm in tracta
tu de theologia mystica et in alio
de passionib⁹ elucidata est hec di/
stinctio. Posuerūt igit in his omī/
b⁹ potētis musicā et armoniā fm
diuersas ipaz mitiones. Fuit
apud nōnullos phantes dubitatō
si tā numerosa speraz et orbiū tā
qz veloc circuitus crearet sonū ab
auditu corpali pprie pceptibilem.
quēadmodū qrit a theologi. si de
beatis illud de psalmis habeat ve
ritatē. Exultatōes dei in gutture
eorū. maxie cū citas illa discat ple/
na modul et canore iubilo. vbi qz
est vna vox letantiū. vox laudis. q
actio gratiarum Aristotl. qui post

De canticorū originali

et inter ceteros plenius affecut^{us} est
veritatem de quāta essentia celesti q̄
in corruptibilis impartibilis q̄ est
Ponit consequentē neq̄ sonū neq̄ au
ditū p̄prie sensibiles illic esse sed oīa
ad intelligentie rationē et p̄ceptio
nez referēda q̄ pithagoras imo et
Job de cōtū celi posuerūt. sic in
telligeret ap̄ls de linguis angelo
rū. de hōib^{us} vero maxime post cor
porū resumptionē nō est improba
bile musicā vocalē illis eē. **M**ult
forsitā auditor instrui post ista que
dicta sunt de numeris in oīi crea
tura reptis. Omnia quippe fecit in
numero Quo pacto mulice colligi
m^{us} exinde rationē? Orata fatemur
digna q̄ scitu cōsideratio. Neq̄ em̄
solus sufficit numer^{us} ad mulice rō
nem. sed vt sonoz sit oportet. Est
itaq̄ subiectū mulice numer^{us} sono
rus. Nihilomin^{us} vrget nos ap̄lus
cū cetēis audēticiis ponere cātica
et voces fieri in cordibus n̄ris ad
deū sicut et clamores desiderioz
Desideriū paup̄ez inq̄t p̄p̄a ex
audiuit dñs. Et hoc vtiq̄ nō cō
cedim^{us} sed ad hui^{us} rei manifestati
onē opusculū separatim edidim^{us} de
cāticorū. i. de canticorū cordis. cui^{us}
initiale verbū est. Beati q̄ audiunt
verbū dei. **A**ctuēo sicut auris trāf
sumptiue dicūt in deo dicūt in ange
lis. ad om̄nē deniq̄ trāfferet intel
lect^{us} cōgnitionem. vt ibi Qui h̄z au
res audiēdi audiat. cū sibi^{us} mult.
Nō aliter vox et sonus vt in p̄posi
to nostro p̄ metaphorā accipiat^{ur}

ratione Thom^{as} sc̄da

necesse ē. **S**imiliē de flatu vel de
spū flante. mouēte. et exagitāte. vo
cesq̄ formāte cōsidēat nos ouenit
Nō em̄ dñz laudat om̄e qd̄ spirat
sine spiratione vnde fit vox. et cōse
quēter audit^{us} suo modo. Spūs s̄c̄
multipliciter d̄r s̄m declarationē Di
uini libro de spūs s̄cto Est em̄ de
spūs vt in Jobe scribit. De^{us} spūs
est. Est appropate 7 p̄prie tertia in
trinitate p̄sona nexus p̄ris et filij
quo se dicunt diligere spūs s̄cto.
Dicūt et spūs sapie multiplex Spi
rit^{us} insup extendit ad angelū tam
bonū q̄ malū. Qui facit angelos
suos spūs ait ps. Dicunt et hōim
spūs esse imo et brutoz s̄m Eccl̄a
sten Extēdit ad ventos et spūs p̄
cellaz. Accipit specialit^{er} a medicis
spūs p̄ instrumento p̄ximo viuēdi
mouēdi et sentiēdi in aialib^{us} et ē fu
mōstras subtilis p̄cedēs a corde.
Quid tādē multis immoramur. cū
nomen spūs ad om̄ez vim impulsū
uā subtilē et maxie secretā extēdat
Quo sit vt oīs amor dicat^{ur} spūs.
Quid em̄ subtili^{us}. qd̄ vehemēt^{er} ad
mouēdi vel impellēdum q̄ amor.
Inde illud Augustini. Pōnō me^{us}
amor me^{us} illo feror quocūq̄ feror
Ihinc valeri^{us} nōiat amorē nēdum
spūaliter sed spūs s̄ctoz. Et qm̄ in
oīi **R**epit^{ur} amor qui est vir
tus quedā motiua et impulsua p̄
ut cōtinuo doceam^{us}. pulcerrime et
diuine oclufit ps. Oīs spūs laudet
dñz Tanq̄ dicēt. oīs creatā amet
te deū creatorē suū adoret et psal

De canticō intelle

lat nomini tuo altissime. Metaphi-
calis demū ratō occludit totū istud
vniuersū recte dici monocordū di-
uine sapientie. In quo delectat lu-
dens ab initio cui⁹ monocordi a-
mor ē vnica corda. Ihinc apud bo-
etiū p̄bia canit. O felix hominū ge-
nus si nostros animos amor quo
celum regit regat. Quid hec tibi so-
nare videt optatio nisi canticū li-
beri arbitrij nō dissonare mūdi to-
tius monocordo (sola quippe dis-
sona sibi volūtas esse potest) q̄ p̄
supremū psaltē deū nihilomin⁹ ad
discordiā p̄ iustitie amorē ordinat⁹.
Pergat igit deinceps p̄positō
nostra loqui pauca de amore tāq̄
de intelligibili quadā voluntate q̄
vitali suo pulsu percutit aures cor-
dis intellectuales. non absq̄ suauī
melodiā dum amorī sua numerosī-
tas adiungit. Et in primis respiciē-
tes ad exemplar vel ideā amoris
creati nō ponim⁹ p̄ fidem edocti ta-
lem aliquā ideā separatā que non
sit deus quō redarguit Platonez
Aristi. **C**oncedim⁹ tñ q̄ omnia
q̄ facta sūt sicut in verbo vita erāt
sic in spūs sancto amor erant suo mō-
do et amor ipse vitalis est. Ponit
insup fides amorē in deo essentialē
ponit et p̄sonalem quoz vterq̄ re-
sp̄u creaturaz idealis dici p̄t. Sz
qua p̄prietate loquēdi quali rursus
distinctione vel reali vel formali vlt̄
modali vel solius rationis non est
p̄ntis inquisitionis. Qualiter por-
ro sit i diuina trinitate. vox patris

ctuali

coi

ipse fili⁹ verbū eius qualiter amor
amboz spūs sanct⁹ cū quodā nume-
ro vt cōsequenter ponat illic mū-
ra suauissima que est amor numēo-
sus nec audem⁹ nec volūm⁹ aliqm
in verbis nouitatē aperire que nō
a sacris litteris sit expressa. nobis
quippe ad solaz hanc regulā loqui
fas est. **A**mor creatus p̄ducit a
tota trinitate s̄m triplex gen⁹ cau-
se. efficientis. formalis vel exempla-
ris et finalis. appropriatiue vero
causaliter a patre. exemplariter p̄
filiū. et finaliter et cōicabili in spi-
ritu sancto. Est autē amor iste crea-
tus inclinatio quedā. pondus. coa-
ptatio. tendentia motio. conuēntia
cuiuslibet indita rei ad bonū et in bo-
no s̄ a primo bono appetibili deo
quatin⁹ inde quelibz res sic tracta
et inclinata reuertatur ad suum ap-
petibile primū quasi circulo quo-
dā in intelligibili. Et hoc mediate
vel immediate. sic intelligi potest q̄
monas genuit monadem et in se
suum reflectit amorem. vel de bea-
ta trinitate s̄m aliquos aut de mū-
di productione tam maioris q̄ mi-
noris s̄m alios. Rursus amor cre-
atus quadruplex est. naturalis.
animalis. rationalis. intellectualis.
quibus addit dionysius amorem
in creatū diuinale. Naturalis amor
infit⁹ est et impressus in re qualibet
tāq̄ similitudo sue cause q̄ ē amor
diuin⁹ quo mot⁹ est de⁹ se cōicare
rebus. Sic amor naturalis tantum
dem est in qualibet creatura quam

De canticorū originali

habet de esse vel natura. sicut enim ens et verū sic ens et amor cui⁹ obiectum est bonū ouertunt⁹ vt pprie passionēs cū subiecto. Antiquē dīctū est. Bonū est qđ omnia appetūt et amant. Et ita omnia vt etiā materia prima ppe nihil posita amet formā vel appetat vt mulier virum. et turpe pulcrū. ⁊ formā informe. neq; em materia putanda est pure nihil. Alioqn qualiter esset pars essentialis oppositi. Dicūt tñ ex se nihil esse supplendū est formale quale cōtineat sibi forma. **A**mor pterea sic impressus ē ab amore pmo sic in ipm reflectit. Si em creatura nequit fieri neq; cōseruari sine causa efficiente et cōseruante cū finis sit causa principij mouens efficientē. Nonne magis innitetur creatura cause finali q̄ efficienti. Mōne pterea nonnulli phantes negantes creationē rerū a deo nec causam eaz sufficientē. posuerūt nihilomin⁹ ipm esse finē earū cui⁹ gratia sūt et agunt et mouent. **S**pectāt ad hoc dicta pboz qđ appetibile mouet appetitū circūlo quodā. qđ deus stabilis manēs dat cuncta moueri. qđ est spera que dam intelligibilis cui⁹ centz ubiq; est circūferētia nūq; qđ ad ipm trahim⁹ nos vt ad lapidē fixū in litore. et hoc cordis desiderij. vel sic p catenulā vt scalā sursum vbi deus innitit iuxta visionē Jacob. Sic de mū repetūt ppios queq; recursus nec manet vlli tradit⁹ ordo. nisi qđ sinu iunxerit. stabilem qđ sui refert

ratione Thom⁹ scds

orbē. hic cardo est. hic tenax vigor hic axis rote volubilis toti⁹ creature hic postremo tenor vnic⁹ toti⁹ mū sice mū dialis. **A**mor iste naturalis cōsequit cognitionē sicut et quilibet amor. **N**az penitus incognita quis amauerit. **S**z refert de cognitione. Nam quedam est non diuincta rei diligenti. quedā diuincta vel essentialiter vnita. Primā insequit amor pure naturalis sicut lapis tendit sursum et sagitta ad signū non p ppiā cognitionē sed p cognitionem impellentis et dirigentis. Sic suo modo quilibet amor vel tendētia naturalis rez in suos fines fit p dīrectionē et cognitionem intelligentie nō errantis que deus est vt pbs et cōmentator suus tradunt. **C**etēz triplex amor alius triplicē sequit cognitionē cōiunctā. sic animalis amor sequit cognitionē sensitiuā interiorē et exteriorē. rationalis sequit cognitionē rationis homini diuinctā essentialiter. amor intellectualis in angelis plus hōie diuinctam sequit intellectuāle cognitionem. **H**abem⁹ ppias cuiuslibet amoris ad alterū differentias. vñ amor naturalis qui bonus est nec malus esse potest. sicut nec errare potest suus director ⁊ causator deus quāuis inueniat⁹ in agentib⁹ voluntarijs. nō tñ ea ratione qua voluntaria sūt. et qua suā insequitur diuinctam cognitionē. sed p respectum ad instinctū vel impulsū pmeratōnis separe quā esse desi cōstat

De cático

Sic in homine solo gen^o quodlibet amoris inuenit tanq³ in minore mundo qui omni participat creatura. sed hoc est alia et alia ratione. Amat itaq³ pure naturaliter sequendo motionē p^{ri}me cognitionis separte. Amat aialiter ordine ad cognitionē sensuale sibi iunctā et intrinsecā. Amat rationaliter sequendo intelligentiā mentis sue q³ est suprema portio ratiōis. Queret aliq³ quid ad materiā de canticis tanta de additionib⁹ amoris digressio. Respondem⁹ multū p^{er} omnē modum. qm̄ in p^{ri}mis ex hoc ultimo colligit⁹ distinctio seu diuisio multiplex canticorū. in sensuale et intellectuale. Trahit insup^{er} diffinitio catici rationalis et intellectualis q³ ē amor numerosus ratione pceptibilis vel intellectu tanq³ spūali mentis aure. Habet postremo q³ sit caticū pure naturale q³ omnis creatura cātat psallit modulāt et iubilat deo qm̄ est amor naturalis numerosus in dei gloriā ordinat⁹ qualis etia³ in demonib⁹ obstinatis et obstrepantib⁹ volūtariē deo p^{er} honorandas blasphemias dissonantias pulcre sonore q³ collocat ordines. Sup^{er} ad integrā canticorū notitiā moraliū q³ et rationales sūt alie distinctiōnes de amore maxie penes voluntariū et inuoluntariū. diuersimode penes meritū et demeritum penes iocundū et luctuosū. letū et triste. Efflagitaret rursus ordo loqui de canticorū. hoc est de catico corū

Intellectuali

cuij

dis nū sup^{er} hac re tractat⁹ iā specia-
lis habere⁹ cui⁹ initiū est. Beati q³
audiūt verbū dei. vbi practica tra-
dit p^{er} gāma nouū et mysticū in vlti-
ma parte p^{er} moraliū notulatiōe cā-
ticorū. **A**duero plurib⁹ omissis p^{er}-
tin⁹ offert se de monocordo memo-
ria cui⁹ sola q³ resonat corda ponit⁹
amor. Et ei⁹ figurā suffecerit hic po-
nere videndā ad oculū relatiue ad
pater noster. **S**up^{er} addet aliud exē-
plar de psalterio decacordo quod
ad eandē p^{ri}ue respicit consideratio-
nē. **S**ubdet oppositio moralis sca-
tarū ex quib⁹ habebit solers anim⁹
facultatē circa quodlib⁹ instrumē-
tū musicū p^{er} tropologiā allegoriā
et anagogiam faciliter excogitan-
di similia. **E**xpediit autem fieri re-
memorationē sub opendio de gā-
ma p^{ri}dicto q³ duplici metro ople-
dit⁹. **A** sit amor gaudens e. spes. cō-
passio iota. **O** timet. .v. q³ dolens
odit et ista notes. **D**eclaratiō fiat
in hoc p^{ri}mo q³ voces in gāma my-
stico nō intelligende sūt sensibiles
aurib⁹ extrinsecis. s^{ed} dicunt⁹ interio-
res affectiones mente vel corde p^{er}-
ceptibiles q³ cū sint innumerabiles
nihilomin⁹ ad paucas p^{ri}bia simul-
cuz theologia et medicina reduxit
nūc ad vnā nūc ad duas. nunc ad
tres. dehinc ad quatuor. ac deinceps
vsq³ ad vndenariū in quo stetit ari-
stoteles. **N**obis at placuit ad p^{ri}s
numer⁹ p^{ri}ncipaliū quatuor affectionū
q³ simplicium iuncta q³nta velut ex
m^{ul}tis op^{er}posita **P**lacuit rursus has

De canticorū originali

affectiones quoniam per quoniam vocales designare tanquam per notulas quoniam per portionabiles illis de gamma manuali. videtur enim sub solis quoniam vocali b^o eas amplecti. quoniam una scilicet a. dupliciter in fa. et in la. In remotis consonantibus aut mutis ab ut. re. mi. fa. sol. la. supersunt hinc volentes quoniam. v. e. i. o. a. quoniam aliter h^o ordinamus mutantem a. e. i. o. v. Applicamus omnem affectiones nostras quoniam quod sunt. Amor seu gaudium spes seu desiderium. passio quod mixta debet timor seu metus. postremo dolor seu odium. Applicamus inquam istis quoniam volens ut. a. significet amorem gaudiosum. e. spem seu desiderium. nō autem tunc theologicā. J. vel iota passio. o. timor. v. dolor vel odium. Sic perspicua est duplicis metri sententia sic omne canticum possumus ad gamma mysticum reducere. sit illud canticum veraciter in corde vel mente aut figurative in quolibet psalmis instrumentis vel musicali. sicut in sono tube. in psalterio et cythara. in tympano et choro. in cordis et organo. in cybalis bene sonantibus et tubilationis. denique quolibet. Omnis spiritus laudet dominum. Et ex vis agnoscitiam rationis ministrat quod licet canticorum iuxta meditationes varias secundum quoniam vis affectiva precipue si fuerit fortiter habitata. praeipit in voces numerosas affectionum quoniam praedicant eas multiplicando penes graue acutum supacutum. sursum scilicet et deorsum per sístolē et diástolē quod sine termino. In latitudine preterea secundum breuitatem et prolongationē. demum in coniunctione mutua supra quod habeat fieri in musica

De Thomae tertii.

sensuali. ibi maxima ubi est in celo una vox letantis et un^o ardor letantis. Decreui^o ad extremum de tot instrumentis triū ut diximus figuras apponere videlicet monocordi iuxta litteras orōis dñice. et decacordi secundum alphabetum huius et per nō. et litteras. et preceptorum. Secacordi duo quod duplex habet officium tanquam chorus castorum. a. canticum militare describit cum sua quodā elucidatōe seu canone ut in prioribus. Et antea migrabimus tandem duce theologia per thelogiam et philosophiam ad canticum canticorum per tertio et finali thomo prout opusculi de canticis iuxta suum originem distinctio.

Thomae tertii

Quoniam antiquorum diuersas species inuestigauimus per historiam. primo quod ad canticum sensu preceptibilis. dehinc secundum philosophicam disciplinam de canticis in omni creatura reptis quod intellectu percipiunt. Mutabit aliquis nihil superesse quam ultra vel super creaturam vniuersam. quod canticum recipies. Prout uero si thelogiam videbimus gradiora superesse quemadmodum mirabilioris modo causa quam in amore fundantur tractat inchoans suam ab eo tractatōem ubi et in quod philosophia stetit non habens ultra quod suum deducet scrutinium. Et ecce quod progressus philosophie secundum apostolum et sapientem fit ab eis visibilia sunt ad inuisibilia dei quod per scalam aliquam quod ubi deficit philosophia stare necesse est vel in tenebris temerariarum scrutiendo palpare et errare. Nam quod sunt ordine voluntatis. prout liberrime constituta quod leges. quod tempore praestitutes solus ille scit et cui

de cārico dīninali sive

voluēt reuelare q̄ voluit et dixit q̄
facta sūt. **O**mittam⁹ interim vbi de
mystēio beatissime enitatur. qd̄ enar
rauit fili⁹ vnigenit⁹ i sinu p̄ris q̄ so
l⁹ nouit q̄ sūt ei⁹. **S**ileam⁹ p̄tea de
ip̄o vbo dei p̄ qd̄ fca sūt oīa. et de
amore p̄sōali q̄ ē spūscūs quē mu
tuo cōicat q̄ spirat sūma liberalita
te p̄ et fili⁹. **C**reaturaz q̄ppe pou
ctio qd̄ ē nisi qd̄az p̄dualis q̄ vir
alicui⁹ momēti cōicatio resp̄u cōi
catōis illi⁹ infinite q̄ sit in spūscō
Desinam⁹ insup q̄rē si pueniē
possum⁹ de illa trinitate glorie sissi
ma ponere canticū summe suauita
tis et leticie sicut illic ponim⁹ verbū
numerossimū plenū rōib⁹ et ideis
absq̄ termino. **P**onim⁹ et amorē io
cūdiissimū spūscōm q̄ vbi tendit
in p̄ez. et p̄ i vbi tenore ḡtissimo
Ponūt ali⁹ gerarchiam illic vbi p̄
inqunt nō graduāli p̄fectōe maior
h̄ in p̄sonaz origine p̄ncipat⁹. **A**d
mittam⁹ inq̄ talia dīnis theologie
p̄scrutatōib⁹ cū otio mag⁹. cū inge
nio clarissimo. cū exercitio diutissi
mo nobis sit hic et nūc satis de cā
ticis i creatura positis loq̄ plus ad
deuotōis excitatōez q̄ intellect⁹ ad
mīatōez et eleuatōez i alta maiesta
tis sciētes q̄ p̄scrutator maiestatis
opprimet a gl̄ia. et q̄ āpli⁹ accesserūt
hō ad cor altū eo ampli⁹ exaltabiūt
de⁹. **A**ueniam⁹ ad rē n̄fāz collo
cātes pedē inuestigatōis vbi stetit
p̄bice pes inq̄stōis. hic at̄ si bñ te
nem⁹ pes erit i amore. sic vt cāticū
sua generalitate sūptū describi po

supmētali

cvij

terit q̄ est numerosa vor amoris.
vel amor numerosus vel numerus
amoros⁹. **A**dditū ē de sp̄b⁹ amo
ris post dīnā. qm̄ vn⁹ ē natural⁹ cō
uertibilis cū ente. alē aīalis. alē rō
nalis. alē intellectualis q̄z cōditio
naturaz desc̄pta ē. Porro de crea
to amore sup̄naturali de charitate
quā q̄ h̄z manet i deo et de⁹ in eo.
De amore q̄z nuptiali dī cū hōib⁹
vbi nullū. in quo tñ et sup̄ quē fun
dant cārica cāricoz q̄ epitalamia
nōiam⁹ et cāticū dīnale. **E**rat at̄
ab initio p̄ncipal⁹ intētio facē vbi
sonant ad xp̄i pabolā d̄ cātico
duplici. vno fm̄ saltatōez vel exul
tatōez. altēo fm̄ lamētatōez q̄ plā
dū. et h̄ nō seculari seu p̄phana va
nitate h̄ xp̄iana pietate. **C**ōuerte si
deles oculos ad xp̄z videbis affir
mo tanq̄ in exēplari pietatis ip̄m
duplex h̄ cāticū gen⁹ resonasse. naz
et exultauit spūscō rapt⁹ ad vo
cē p̄ris int⁹ sonātē cū clamauit **C**ō
fiteor tibi p̄ celi q̄ terre. qz abscon
disti hec a sapiētib⁹ et p̄uocētib⁹. q̄
reuelasti ea puillis **I**ta p̄ sic placi
tū ē aī te. **R**ursus ita lamētat⁹ ē et
plārit vt cōqreret palā. **O** vos oēs
q̄ trāsitis p̄ viā. attēdite q̄ videte si
ē dolor sic dolor me⁹. **T**alia col
ligim⁹ h̄ duo cārica. vnū exultatōis
aliud lamētatōis. ad q̄lia nō hūit
p̄bia scrutādo venire. q̄z qd̄libet
fūdat i amore nō q̄licūq̄ h̄ carita
tis et amicicie deiformis. fm̄ oppo
sitas tñ q̄ diuersas rōes. vna ē diui
nal⁹ adoptio et deipōsatio. alēa re

De canticis originali

probatio et repudiatio. Nihil pmo
catico meli⁹. iocundi⁹ beati⁹. Nihil
scdo deter⁹. insuavi⁹. infelici⁹ repit⁹
Primū cecinit Salomon in canticis.
et dauid plurib⁹ psalmis. Alteruz
Iheremias in trenis. et Isaias ibi
Catabo dilecto meo vt d⁹ repudio
canit synagoge. Nūc ascēdat the/
ologia sup⁹ pbiāz nō inchoās pces/
su ab infimis instar pbiē s⁹ a dō p⁹
oīm pncipio. ad qd⁹ attingit vtriq⁹
pcessus pōz pbiē. Et dicam⁹ vltra
pbiāz q⁹ de⁹ ipe tanta pietatis di/
gnatōe. tāta caritatis bonitatisq⁹
dilatatōe hūanā dilexit naturā vt
eā formaret ad imaginē et similitudi/
nē suā q⁹tin⁹ sui pnceps esse posset.
et ita pnceps q⁹ eidē iūgeret felicis/
simo sedē nuptiali sic spōsa sponso
suo. q⁹ dilectōe et charitate nullā di/
ligibilitōrē. nullā cariorē estimat p⁹
cor hūanū. Posuerit nec negam⁹
aliq⁹ pstantiū magis eleuati et diui/
nit⁹ illustrati sic Aristl. q⁹ vltima fe/
licitas hōis consistit in dei cōtemplatōe
nec vt arbitroz sequestrassz amorē
ei⁹. nihilomin⁹ cū agnouissent deū
nō sic deū glorificauerūt neq⁹ gra/
tias egerūt. et qd⁹ inde securū fue/
rit pudet rēcordari qd⁹ ap⁹ls apiat
Amabāt dei virtutē illustratē intel/
lectū. s⁹ ipaz q⁹ sanaret. q⁹ corrigēt.
q⁹ rep⁹hēdēt affectū d⁹ Augl. nō a/
mabāt. Ampli⁹ ipi pbi q⁹uis ali/
quē hōis amorē ad deū ponerēt q⁹
debitū scirent nullo pacto tñ value/
rūt attingē vel suspicari q⁹ mutua
esset amicitia pserim spōsalis dei
ad hōiez. et ecōtra. qualē nobis re

de Thom⁹ terci⁹.

uelauit theologia fūdata in carita/
te de q⁹ ē illud. Caritate ppetua di/
lexi te. Nō em⁹ q⁹libet amor dici me/
ret amicitia s⁹ p⁹bm. s⁹ ille quo sibi
mutuo cōicāt et diuini et cōgratu/
lāt et cōiūnt amātes. quale aliud
neq⁹ plato dicens deū nō misereri
hōib⁹. nec Aristl. redēptōis igno/
rās mysteriū nec aliud omnino fas
habuit sine fide. **Septem** nūc de
canticis exultatōis et lamētationis
aliq⁹ dicē qd⁹ sit sup⁹ nō extra pbiāz
q⁹ duo cātica notās q⁹ dixit. **Mia**z q⁹
iudiciū catabo tibi dñe. **Hec** at eē
iā tetigim⁹. vnū nuptiale qd⁹ epita/
lamiū nōiāt. aliud repudiatōes re/
pbe qd⁹ infernale dici poterat. **Op**
tet igit⁹ vt a nuptijs carnalib⁹ figu/
rā accipiā⁹ nō dissonant ad ap⁹lm
q⁹ loquēs d⁹ corpali mīmonio. **Sa**
cramētū inq⁹ h⁹ magnū ē. in xpo di/
co et ecclia. **Sūt** dō līaliter tres
modi despōsatōis. vn⁹ viri cū libēa
ali⁹ viri cū ancilla. terci⁹ viri cū dñā
Ultimū hūc modū tenuisse videt⁹
sol⁹ **Joseph** vir iust⁹ cū vxore sua
Maria. **Primū** legim⁹ in abraaz cū
sara qd⁹ q⁹tidianū ē. **Altez** ipi⁹ eius/
dē cū **Agar** ancilla. sic in **Jacob** du/
plici hūc modū repies respēu lye
et rachel liberaz. q⁹b⁹ ad dñū est an/
cillaz vtriuzq⁹ cōnubiū. **Meniam⁹**
ad mysteriū. figurauit nāq⁹ mīmo/
niū. **De** cū eua cōsorte et libera cū
adhuc nō peccassēt. cōiūctionem
dei cū aia sādā. etiā si nō fuisset in/
carnatio fili⁹ dei subsecuta. **figura**
uit insup⁹ fm ap⁹lm cōiūctionē xpi in
carnati cū ecclia c⁹ caput ē q⁹ cōsorte

De cātico diuinali sine

in natura figurauit coniūctionē hūa-
ne nature cū deo in vnitate suppo-
siti figurauit sūm **Augl.** 7 seq̄ces cō-
iūctionē portōnis supioris q̄i viri.
cū inferiori tanq̄ mulieris. figura-
uit iuxta metaphorā salomonis de
forti muliere coniūctionē hōis vel sp̄s
sapientis cū lege dei vel sapia. Sic
em̄ loq̄t alibi. **Quēsiui sponsā m̄ as-
sumere eaz.** Subinde m̄rimoniū
Abrae et **Jacob** cū ancillis notat
ap̄ls figurasse coniūctionē xp̄i cū sy-
nagoga q̄ generauit filios in serui-
tute. Deniq̄ m̄rimoniū **Joseph** cū
maria certe cū dñā q̄ nō ab eo pe-
pit nec eā hūiliauit s̄ ei custos fuit
ap̄taf oḡrue coniūctōi plati cū eccl̄ia
sua quā sp̄s s̄ad̄ impregnat nō ip̄e
q̄ custos ē q̄uis sponsus. **Habe-
m?** ecce septē genēa sp̄ualiū nupti-
arū de q̄b? nō erit dicēdū p̄ singla.
grata nihilomin? ess̄ speculatio cir-
ca vnūq̄q̄ gen? intuenti. q̄ pacto
cātica cāticorū salomonis aptarēt
vnicuiq̄ tanq̄ i epithalamio salta-
tōis vel exultatōis. Et q̄dē de con-
iūctione xp̄i cū synagoga veteri.
rursus cū eccl̄ia noua 7 libēa necnō
et naturali. doctores copiosissime
differuerūt in expōnib? cāticorū li-
teraliē et allegorice. **De** coniūctione
p̄tēa dei cū aia sūm tropologiā nō
siluerūt. s̄ nec vsq̄z quaq̄ de coniūcti-
one plati cū eccl̄ia vice xp̄i tacuerūt.
Cetēz d̄ altēo duplici coniūgio my-
stico q̄d sup̄est s̄q̄s aperuēt oīa in
canticis vt p̄ anagogiā differēt ig-
noram? **Scim?** venēabilē **Richar**

supmētali

cix

dū nō vnū nō altez s̄ oīa pene vo-
lūmia sua de hoc m̄rimonio sp̄s
et aie p̄ mysteriū cōpleuisse p̄cipue
libro de x̄j p̄iarchis s̄bilitate m̄i-
rabili. cui cōsonāt tractat? alij de ar-
ca mystica de visionib? danic̄. de
exminatōe mali. Deniq̄ tot? i ista
versat? ē metaphorā q̄ portione su-
piorē viz? 7 inferiorē appellaret mu-
lierem. nec siluit sensualitatis ocubi-
nas verū nō traduxit ad cātica q̄d
viderim? **Alisū** ē tñ m̄ nōnunq̄
meditanti in secreto cordis mei cu-
biculo p̄ noctes heu p̄ntis vbiq̄ ca-
lamitatis posse fieri vt epitalamiū
d̄inale cōsonare mōstraret huic cō-
iugio sp̄s et aie p̄feram in xp̄o
Rursus alteri cōiūgio sp̄uali sapie-
dine create cū sp̄u creato deiformi
sic in exultanti sp̄u marie potissime
operēbat. **Si** pausē? intēa paulu-
lū dehinc alio velut s̄b exordio na-
turā epithalamij p̄mo designātes.
postmodū tēptabim? illud exponē
q̄d nobis meditatio locuta est de
xp̄o et maria q̄d certatim laudant
āgelici sp̄s. imo q̄libet creatura a
quib? vtrinq̄ nō discordet vox n̄ra.
laus n̄ra. studiositas n̄ra. cāme q̄z
n̄m. q̄d et saltare docet et plangē
cū pueris in foro ludētib?. **Epithalamij**
nō hic accipim? sensuale
cāticū p̄ nuptijs carnalib? q̄b? hy-
meneū p̄esse gēnilitas fabulat. non
insup intelligim? canticū celeste be-
atitudinis eterne vbi p̄fecta secūq̄
fruitione nuptiali felices aie cū d̄o
totaliē vniunt. trāssormāt. sopiunt

De canticorū originali

locundantē. h̄ epithalamiū dicim⁹
hic canticū vie p̄ despōsatōe dīna
li q̄ p̄ gr̄az hic incipit et in gl̄ia cō
sūmat. aut si p̄dit in finē charitas
aīa p̄petuo repudiō cruciat. **Epi**
thalamiū p̄supponit amorē natura
lē. aīalē. rōnalē dilectionē q̄z liberā
beniuolētie. et honeste q̄z occupie.
demū socialis amicicie. **Ez** addit
in p̄posito n̄ro donū caritatis gr̄e
vīuificās dīnit⁹ assimilās et p̄fici/
ens. donū insup̄ spei tēdētis in cō
sūmationē gl̄ie. donū q̄z cuiusdam
zeloti pie laudabilis et fidelis. q̄ zel
lāt se mutuo spōsus et sponsa. **Est**
zel⁹ amor vehemēs nō opatiēs q̄le
cūq̄ strariū vel aduersū fieri con/
tra rē dilectaz. **Et** h̄ prestat fides:
Est igit̄ epithalamiū n̄m describē
canticū spōsi et spōse fide spe et cari/
tate iūctoꝝ. **Epithalamiū Salo**
monis qd̄ cātica cāticorū dicim⁹ cō
posuisse credit et tradit ab ecclesia
rex Salomon inspirat⁹ a spūsāto
rē q̄ erat amabilis dño. quāuis
vba videant carnalia q̄uis insup̄
auctor postmodū miserabilis et la
mētabilis corruerit. vt non glorie
stulta p̄sumptō cordis hūani si my
steria oīa agnouerit q̄lia sūt in cā
ticis maxia h̄ q̄ gloriat̄ in dño glo
riet̄. videat q̄z ne cadat fiat ita cir
ca nos o gloriofissime sponse **Ihu**
dū te cogitam⁹ loq̄mur. extollim⁹
cū dilecta spōsa tua. ne qñ cū illa va
sti sup̄ba sp̄udiemur a regali copu
la tua. **Epithalamiū dat** p̄ sym/
bola vt fm̄ **Dugl.** desideret̄ arden
ti⁹ nudet̄ iocūdi⁹ speciosi⁹ videat̄.

De Thom⁹ tertio.

nihilomin⁹ optet si fructuose. si se/
cure. si salubrit̄ cātari debeat q̄ ele
uet se mens ad remotionē fantasie
vbi nō sit mascul⁹ neq̄z femina. sic
nec caritas sexū h̄z. **Optet** itē de
puratōnez fieri virtutis appetitue
quā nulla titillet carnalis sub cor/
neis verbis oplacētia vel libidino
xia. **Optet** apli⁹ hūiliari virtutē ira
scibile vt nulla surrepat p̄ agnitis
mysterijs supbia. h̄ quāto maior ē
hūillet se in oīib⁹. **Epithalamiū tē**
prat̄ incaute cātari ab aīa q̄ntūcū
q̄z secularit̄ erudita si nō fuerit ex/
purgata p̄us a sordib⁹ p̄ccōꝝ. qd̄
doceat fieri in puerb̄is salomonis
si nō fuerit p̄cā sursum eleuata et il/
lūiata p̄ otemptū terrenorū ad qd̄
monet **Eccl̄astes**. Si nō fuerit po/
stremo cordialit̄ affecta et p̄fecta
desiderio sup̄noꝝ qd̄ q̄rit in canti
corū canticis exerceri. **De** p̄inde de/
scribit̄ epithalamiū ep̄licis fm̄ tres
ad⁹ gerarchicos purgare. illumina
re et p̄ficē. q̄ tria prestat sol iustitie
triplicis exurēs mōtes nature subli
mis hūane. **Epithalamiū salomo**
monis p̄t insipies et aīalis hō fide
lit̄ admirari et simplicit̄ credē h̄ nō
arrogant̄ p̄scrutari q̄z nihil piculo
sius. **Pōt** hō rōnalis et p̄ficiēs illō
pie meditari ruminatōis typo seo
nō ex abrupto ocinē quo nihil dis/
ficili⁹. **Pōt** hō spūalis iā carni desi
piēs et sanguini epithalamiū sapiē
ter cū sapore depromē. quo nihil
suauis et in terris beati⁹ erit. **Vide**
opa dei q̄ fit idē canticū electis in
edificationē. consolationē. et bonum

de cārico diuinali siue

odorē. alijs i scādalū. ruinā. et radi-
ationē. et odoris i mortē. **E**pitha-
lamiū sit nō amātib' oīo barbarū
nec intelligibile. sit mala et carnaliē
amātib' in offensionē et scandalū.
quib' auget inde furoz igne' fetoz
carne'. insatiabilis qz prurit'. **Q**uod
etate nra in fictis qbusdā deuotis
opū punitū qz p ignē fuit. **A**tuēo
si fuerit deo ppitio exercitat' hō spi-
ritualis pati dīna hē de Jerotheo
suo loquit' dionysii'. si fuerit in eo
deiformis et bñ ignit' affect'. si sē-
t' at diuisionē aīe et spūs a dō deī
fieri. si p multa pbat' multū deī sē-
sū agnouerit. pgar q' hōmō est epi-
thalamū frequētare nō in delictis
et dō supbo. s' in b' bñōicat' deū
q' fecit illū et inebriatē eū talib' bo-
nis suis. **E**pithalamū ē qd grā/
matici nōiant dragma v' dragma-
ticū qd fit inter duos more dialo-
gi nō q' liscūqz. **E**st em' dialog' int'
mātrm et discipulū. cui didascalico
nō est. **E**st ali' int' loquētē et suuz
interp'tez. **S**z iste teru' fit inter di-
lectū et dilectā cū pprioz celatiōe
nōim. **E**t p'r dragma esse vel indei-
clinabile neutz v' declinabile femi-
ninū scēde decli. vel neutz tercie. vt
ibi frequētare nobis dulcia cārica
dragmatis. **V**idebis in cāricis cā-
ricoz sic obseruari vt sponsa p'elo-
quat'. spōsus respondeat omixtis
aliqñ interrogatōib' vel responsio-
nib' sodaliū siue adoleſcētulaz si-
ue custodū siue amīcoz. **E**pitha-
lamiū introduxit sponsā qī philo-

supmēcali

ce

caprā et inamoratā de sponso suo
cui' assidue pntiā. dōba. oplexū. ocu-
lus desiderat. s' b' tñ cū d' ginali pu-
dicicia et mira grataqz puellai de/
cūdia. **Q**uid em' p'caci'. qd odibi/
li'. qd punibili' in spōsa. puella. et d'
gine si vltro nedū rapiat virū si v'
palā petat aut roget ad cōsumatio-
nem opis nuptiarū. petit tñ signis
aliq'b' cū pudica circūlocutiōe et in-
sinuatōe verecūda tps expectās et
locū bñplaciti viri dū fuerit intro/
ducta p' eū in m'fimoniale cubiculū
nō iag vt sponsa p' spē. s' vt vxor p'
felice nec ampli' dissolubile vnionē
Epithalamū introduxit spōsus
tanqz philocaptū spōsa nō sine ve-
recūdia quadā si videt in turba cū
spōsa v' ad sponsā. qrit obinde so-
litudinē vt illa blādiat'. pspicit per
cācellos et fenestras zelās scire qd
agat spōsa salit et tripudiat festin'
tot' dū pgit ad eā dū vult audire
vocē suā. faciē vidē. hostiū aperiri.
se sequi. **N**ihilomin' expectat horā
venire cubiculi nuptialis nolēs aū
legitimū tps spōsā agnosce nō dū
fedē cōsumato. **H**abem' ex istis
epithalamij notulis nō puā nisi fal-
lor eruditionē p agnitōe reliqz q'
vel illic tradit lra vel glosa docto-
rū norat. **S**z adhuc pauca iūgam'
nō q' dāt totū sup cārica cōmentū.
hoc em' nō ē pntis opusculi tot me-
taphoras sigillati apire satis erit
vel vbertim aptas repetē. sat erit
aliq's qī scintillas excutere p collu-
stratiōe cū icēdio leui cordis duoti

De canticorū originali

Epithalamiū ē canticū de amo-
re ad amorē. de caritate ad carita-
tē. de dilectiōe ad dilectionē. sine fā-
tasia carnalis sex⁹ in amante vel a-
mata. **D**icet aliq̄s h̄ contradicō/
nē implicari p̄ t̄m̄ios. Nōne mascu-
linū inq̄et gen⁹ ad masculū. femini-
nū spectabit ad feminā. alioq̄n di-
stinctio talis q̄o opabit in articulo.
Rursus si q̄d natū ē ex carne caro ē
sic q̄ similitudo carnalis eloquij cāt
nōne corporeū fantasma putāduz
ē? **R**ep̄ attēdat q̄ sic opponit dēm
h̄ vltimū rezoq̄ri p̄ nob̄is. **N**ā p̄t
ocul⁹ rōis et intellect⁹ ex fantasma-
tib⁹ vtiq̄ corporeis spēs elicit⁹ et fo-
dē spūales p̄ q̄s intelligit eas q̄ s̄
spūs. q̄ teste x̄po carnē et ossa non
h̄z nec eoꝝ similitudinē. h̄ q̄d natū ē
ex tali spū spūs ē. **V**idē ē proinde
rē eandē p̄cipue spūalē recipe quē
libz articulū. **E**xēplū de spū sancto
q̄ nihil indubitabili⁹. et sine sexu. la-
tine h̄ d̄z spūs. hec caritas v̄l spira-
tio passiva vel gr̄a. et h̄ flamē. he-
braice hec ruha. grece h̄ neuma vel
carisma. **D**eniq̄ de⁹ si per **I**saia
sponsū et sp̄c̄lā se virū et mulierē q̄
matricē etiā habeat ofitef. **I**ta de
mū dat intelligi se p̄ naturā neutrā
cē. p̄ metaphoram apponit vterq̄
nisi forte quis ita desipuerit vt her-
mafrodita p̄ duplici sexu mōstru-
oso q̄z credat. **E**pithalamiū vōt
alteꝝ amorē tanq̄ virū et sponsuz
nō p̄ sexu carnis. h̄ qm̄ est potentie
maioris. sapiētie clarioris. influētie
potioris. vōt alteꝝ amorē vt spon-
sā nō p̄p̄ debilitatē sex⁹ q̄ nō ē. exē

rōe Thom⁹ terci⁹.

pli gr̄a in sapia increata nec creata
h̄ ob quandā secūditatē. venustatē
iocūditatē allectiua. q̄b⁹ solet mul-
er emine sibi quas q̄z tribuit sapia.
Ego inq̄t m̄r pulcre dilectōis cū ali-
is sonātib⁹ ad p̄dicta. **D**eserat igit̄
mēs epithalamiū canēs. palliū me-
taphoraz foris et nudā caritatē v̄l
amorē introducat. alioq̄n si nescierit
se nō idoneū. q̄ cantet epithalamiū
fateat. **E**pithalamiū p̄p̄ie ē i via
nō in t̄mino. in despōsatōe nō i cō-
sūmato onubio. **C**ōcludit ex p̄mis-
sis hec epithalamij n̄ri v̄ditō. q̄ cō-
sequētē infert epithalamiū nō req̄-
rere cōfirmatū amorē vel caritatē.
Ac p̄inde dat intelligi q̄ exultatio-
ne epithalamij opatiē secū lamēta-
tionez et plandū nō min⁹ aliq̄n q̄z
elegiacū carmen in amore carnali.
q̄d elegiacū a miseria nōiāf. qz in li-
toze q̄t cōche tot sunt in amore do-
lores. aut vnus insanos amores
docē se p̄ artē actans. **E**pithala-
miū salomonis ea p̄bat q̄ mox in-
tulim⁹. h̄ in amore dīno videri pos-
sint indigna. **E**t q̄dez de saltatione
et exultatōe de tripudio gestienti
gaudio null⁹ vel ambigit vel male-
fert si sint in amore dīnali. **P**ruero
vis in spōsa audire lamētationē et
plandū. **F**ilie iherl̄m nūciate dilectō
qz amore langueo. **E**t itēꝝ **P**ercus-
serūt me. vulnerauerunt me. **Q**uid
porro tot⁹ iste circuit⁹ inq̄redo di-
lectū sonat nisi suspiria gemit⁹ et lu-
dū. **V**is et h̄ audire q̄d ampli⁹ m̄-
reris in dilectō. **V**ulnerasti inquit
cor meū soror mea spōsa **L**eteꝝ v̄l

de cātico diuinali

clamat ad hostium foris. Caput
meū inq̃t plenū est roze. et cincinni
mei guttis noctū se pati frig' inu-
rias q̃ aeris nōne plangit? **Epi**
thalamij cāticū nō reddit cātantē
beatū nisi tū in spe. a qua tū vt mē
tū p̃t excidē. hinc ē p̃fecto lamen-
ratio q̃q̃ nō equabilis non enar-
rabilis vlli p̃p̃ timorē repudiū dū
tps aduenerit cubiculi. Neq̃ forte
dicat illud ei pabolici de fatuis &
ginib' imparatis. et clausa ianua
petētib' introitū. Nescio te. **O** xbu
durū et aspezz. **O** discidiū sola vel
leui suspiciōe recogitatū amāti spō
se nō ferendū. **E**pithalamij non
ita curat aut petit mutuas h in via
solatōnes amoris. q̃n ad cubicu-
lū eternitatis pl' anhelet. Colligē
ex fine canticorū vt sponsa monita
p̃ sponsū. Que habitas inq̃t in or-
tis amici auscultant. fac me audire
vorē tuā. **I**lico respondit. fuge di-
lecte mi sup mōtes aromātū. quis
amicā talē et talē velle credēt spō
suz fugē nec secū esse. **D**esiderabat
cubiculū quale nō erat in ortis. nec
in amicorū turbis. imo sursum super
mōtes aromātū q̃ fugē sponsū pe-
tit. q̃m illuc se trahendā mor spera-
bat. **A**mpli' et si sponsa deliciosa
cupiebat oculū cū sponso. sciens tū
volūtātē suā esse de cura q̃q̃ p̃xi-
morū p̃ponebat sui sponsi volunta-
tē. **V**eni dilecte mi egrediamur in
agrū amoremur i villis. **E**pitha-
lamij tradit multis sub metapho-
ris et circūlocutiōib' sponsā alloq̃
sponsū p̃ solatōib' recipiendis h

siue supmentali cei

ab eo. **A**udis quemadmodū petit
osculū nūc amplexū nūc trahi post
se. nunc fulciri florib' et stipari ma-
lis. et ita de reliq̃s. **C**ur ita? plane.
q̃m amor ociosus eē neq̃t. **I**gneus
q̃pe est se p̃p̃ gestit assidue. q̃rit
intima cordis amici penetrare.
Nā spūs q̃dez ē q̃ scrutat p̃funda.
q̃ raptū facit et extasim in amatur
Rursus amica q̃i liliū inter spinas
positū. si p̃tectionē. si solatōnez. si
recreationē q̃herit in dilecto. nemo
recte mirabit. neq̃ iā adeo pro se
q̃tuz p̃ amici dilectiōe. **L**etēs cor
meū inq̃t. osidēa finē vt timeat no-
mē tuū vt sez in amore suo fortiori
stabilitate subsistat. **N**az delectatio
tenet opantē in opatōe d̃t. **A**rifi.
cū expiētia. **E**pithalamij nemo
p̃t p̃fectū cognoscē sine triplici the-
ologia. symbolica sez p̃pria et my-
stica. hāz quālibz tradit dionys.
Sz symboliceaz suaz latini nō hñt
nisi q̃ gustū ei' dedit vlt. ca. de re.
gerarchia. tradens intellectū locu-
tōis figuralis. q̃m scriptura sacra
transfert ad angelos q̃ elati sunt.
q̃ armati. q̃ lumina ferūt. cū cete-
ris. **S**ic in epla q̃oaz de mēsa sapi-
entie. **S**parsim & tam ip̃e q̃ n̄t
sc̃pture glosatores exponūt h̄mōi
symbola q̃ deo tribuunt p̃ filitudo-
nem ad corporalia qualiter fit in
in hoc toto canticorum libro. nunc
de osculis oris dei quid sit nūc de
vberibus. de capite. de oculis. de
lingua. de genis. et ita per vniter-
sum. quod enuciare p̃ omia nō est

De canticorū originali

pūis opusculū. seorsū poterit forisā
uari. sic de theologia mystica q. p.
sus ē nēcia cātare volēti p. amorē
duplex opusculū ē illō p. dīce tradī
tīm. Epithalamū poterat p. the
ologia symbolica et mysticā ad
q. d. ubi gen. mīmonh cū deo p. a/
morē spūaliē adaptari nōiati vbi
min. videt ad xpi spm. et ad aiaz
suā tāq. ad virū despōsatū cū mu/
liē spōsa sua. Sūt h. multa supponē
da q. alibi iux. omunē theologie sē/
tētia tradita sūt. Anū ē q. in xpo
fm hūanitatē ps seu portio rōnis
supior quā h. appellam. spm. ne cō/
trauerfia sit de nōie. fuit ab instāti
ceptōis plenē beata. q. admodū
et nūc ē et erit in secula. p. tēa neq.
doluī neq. timuit neq. spauit sps
iste in eēna bītudie vbi nō erit am/
pli. neq. lūc. neq. clamor h. nec vl/
lus dolor. Supponim. p. tēa q.
aia xpi q. nōiat h. inferioz portō rō
nis q. quis eēt eadē res essētiālē cū
spū. nō tū fuit tūc in fīmo bītudī
nis. h. habuit statū vīe subiecta pas/
sioib. exis. vt dolori. timori. pauo
ri cū ceteris. ita tū q. nulla passio p.
ueniebat iudiciū rōis supioris mī/
n. q. in adā. p. statu nature pmit.
institute. sic et de bñdīcta mīe sua
fuisse cōfitemur. Adhīcīm. q. aia
xpi p. suis q. d. p. p. cīs nō doliuit q.
nō habuit h. p. nīs generalē quo
ad sufficiētiā delectōis. h. q. ad effi/
caciā p. solis electis mēbris suis.
Cū igit. eēt aīe xpi ad suū spm. na/
tural. simul et dīnalis ouerfio sicut
cōtra cōcludit statim p. p. car. spe

rōne Thom. terti.

culatio q. aia petebat crebro cōso
latōez spūaliē nūc oīa dolores
ex obiectis rez oīstātū sensualē
et p. realē applicatōez in vberib. fa
me siti frigore. nūc aliq. cōtra res
apphēnsas intētionabilē oīstati
onē afferētes cui. p. cā erāt aliena
q. p. passionē sua fecerat. Eleuet
igit. se p. anim. in oīteplatione ihu
xpi in lūie fidei et euāgelice narra/
tōis. Cōfideēt deuota pietate aiaz
hāc sponā spūs impassibilis passi
bilē et crebro patiētē. si p. oīlatōe
dilectiua iūspirabat ad spm. Oscu
let me osculo oris sui. cū multis fili
b. cōsolatōis refrigeriū sonantib.
vt illud nōiatim. Quis det mihi te
frez meum iūgētē vbera mīs mee
vt inueniā te solū foris et oīsculer
te et iā me nemo despiciat. Quid
sonabat hec oprabunda petitio si
spm. oīdēs lac bītudinis toto ore
tota securitate. tota dilectōe iūgē
tē ab vberib. cōsolantis dīnitatis
tanq. mīs sentiēs aiaz ad illū fe/
licitatis statū. quē nōdū accepat
iūspiratē hec dīcē. Dicebat xps p.
hac aia sua quam ponē et resumē
fas habebat Baptismo habeo ba
ptisari et quō coartoz donec im/
pleat. q. rō sciebat nīmiz glōzifica
tōez aīe sēsecuturā mox baptisū
mōrtis. et amplexu nō ampli. dī/
solubili gaudisurā cū spū. Epitha
lamū traduci poterat ad despōsa
tionē spūs exultantis marie cū sa/
plentia. h. nō absq. tropicoz agni
tione sermonū p. theologia symbo
lica et anagogiaz p. mysticā. Glo

de cātico intellectuali

riae sapia delicias suas eē cū filiis
hōim. nullā dō reperit sapia delici-
as suas cū qua ampli⁹ inueniret qz
cū beatissimaz beatissimaz deifor-
mi maria qrebat hic oplecti in via
sp̄m marie iungē secū oscula p opa-
tōes inspiratōes qz virtutū dono/
rū beatissimū qz singulariū sub spe-
certa fructōis iocūdistime ac indis/
solubilis in eēnitare vbi suo spiritui
dū ascēdit obuiauit q̄i m̄r honorifi-
cata et q̄i mulier a virginitate sua
suscepit illū. **Q**uid porro dicem⁹
de coniugio spūs deiformis btē dgi-
nis cū acilla sensualitate sua s̄ ty/
po vel agar vl' bale et zelphe. **N**ō/
ne sēualitas generare dōz sp̄m plē
virtutū marie moralū q̄i in seruitu-
te. **N**eqz em̄ hz libertatē essentialē.
h̄ qualē dūtaxat sibi cōitac̄ a spū
Sup istis itaqz coniugis in eadē p/
sona hūana grāde silentiū ē apud
expositores cāticōz qui de ceteris
mysticis plima differuerūt **G**regl.
et **B**eda de ecclia et xp̄o. **N**icola⁹
de lira de synagoga et deo **B**ern.
de aia et verbo et aliqua de hūana
natura ad filij suppositū. **G**. parisiē-
sis de vtriqz p declaratōes et di-
stinctōes m̄grales. p quales ve fer-
tur sād⁹ **T**ho. hic incessit distinguē-
do multiplex osculū m̄tipler vber
et oleū et vngentū. et ita de reliqz
q̄ dilatāt materiā **O**rigenē non ha-
bem⁹ quē **H**ieros̄. in h̄ ope testat̄.
nedū alios viciisse. h̄ se ip̄m. **C**eterū
de m̄sumōio plati cū ecclia dñā sua
quā secūdat spūs sād⁹ et ip̄e custos
est ei⁹ typo **J**oseph ad mariā. **R**ur-
sus de coniūctiōe angelice nature cū

siue supmentali **cxv**

deo nō legim⁹ exposita h̄ p dexta
seriē cātica. **Q**uid p̄tea q amoris
lingua bernardo teste barbara est
nō amātib⁹. h̄ q̄lis est p̄cor amāti
b⁹. sane difficilis cognitu p hec cāti-
ca si nō eā efferat familiarē diutur/
na conuersatio. **O**ccultat em̄ se sub
enigmatib⁹ et figuris loquit⁹ p inē-
iectiōes voce nunc incognita nunc
inrupta. nūc de repēte ab h̄ in al-
tez q̄i sine lege vel ordinis vel po-
siti tenacis vel seq̄le semet trāssert
q̄nqz variatis h̄bis sēlū retinet eū/
dē. aliq̄n sensus plurimos vnico h̄
bo ocludit. **D**eterret nos hec cō-
sideratio p leuiorē de cāticis canti-
coz tēptare h̄monē in hoc opuscu-
lo tertie p̄ticiōis q̄ theologia p⁹ hi-
storiā et p̄bia assūpsit originē cāti-
ci diuinā in caritate radicati non
cōpletā dare cognitionē q̄ nec ma-
gnis voluminib⁹ explet. addito q̄
vñctio pl⁹ in h̄ docet q̄ lectio. pl⁹
deuotio q̄ demonstratio pl⁹ deinde
rū feruens in affcū q̄ studiū vehe-
mēs in intellectu. q̄uis vt p̄notauit
m⁹ assidua diuturna qz meditatio
sit nēcia. q̄ valefiat ceteris omib⁹
curis impleat illō. **M**acate et vide-
te. **E**t itez **G**ustate et videte. ducat
aiaz optz de⁹ i solitudinē vt ibi lo-
quat⁹ ad cor ei⁹ et lactet eā et imple-
at solatō cū germie s̄co. **C**ōcludē-
tes ad extremū dicam⁹ q̄ in amo-
ris h̄ cāticoz exercitio sup q̄olibz
aliud x̄sāt lusus n̄r pabolic⁹ pue-
roz i foro. q̄ nūc ad saltū. nūc iou-
cit ad lamētū. **P**rimū sub cōsuman-
di spe coniugij in gloria. **A**lterum
sub formidine perennalis repudiij.

De canticordo

ut exultatio sit cū tremore. Plane timor instar corde sonātis vbi cor vicissim spe dilatat mor timore cōstringit. Hoc aut agē eo facili^r philo^s locap^r in amore dei quo ad exemplū amozosissimi Augustini altius mysteria dīnitatis et familiarius miserā hūane fragilitatis fuēit p^rscrutat^r dū nescit hō qua districtio/ ne qđ agit iudicē nec quo fine terminē. ve etiā laudabili vite hoīn si semota pietate iudicē. huic augustinus fuerūt p^rfundissime p^r pia mīre lacrimae. huic sibi iā senī fuerūt lacrimae panes die ac nocte. amarissimā qđ legi^t et lugubrē p^r ceteris sue senectutis iaz pene extremā duxisse vitā. Crediderit aliquis forsā hoc Augustio p^rpe obsidione p^rie ciuitatis euenisse. Multo ampli^r p^rpe iudicioz dei formidinez anxiebat^r arbitroz sciens nō magnū esse si cadunt peritura menia. et si moriuntur morituri. considerabat qđ leticie et tristitie p^r tpalib^r vane sūt et n^rabili si oferan^t eternis. Erat nihilomin⁹ in pace mētis amaritudo sua amarissima in sūma desperatōe iūme sperās. Possz ex p^rmissis gāma mysticū qđ i qnqz voces affectuū p^rm qnqz vocales līraz alibi diuisim⁹ ad tres reduci velut in trigono seu in tricordo ad exemplar aliqđ beatissime trinitatis. Timor cū mestitia oriens ex cōsideratōe p^ris rephātis. Spes cū letitia ex cōsidēatōne verbi redimētis. pietas seu cōpassio sui et alioz ex cōsideratione

Thom⁹ prim⁹ ostendit

spūscācti subinde cōsolātis. In d^ro. Spes timor et pietas resonant in carmie cordis. Tres et ad has voces gāma referto nouū. Dat spes discatū mollē tremor ē tenor atqz. Ut stratenor est cōpatiēns pietas. Cor assidue cordas symphonia cōcōrs. Huic fit ei qđ chor⁹ cōcinit angelic⁹. Ita tandē optet gaudē cū gaudētib⁹ et flere cū flentib⁹ si nō voluerim⁹ improperiū ferre qle notauit xps aduersus reproba iudeoz generationē sub pabola pueroz in foro clamatiū. Cecinim⁹ vobis nec saltastis. lamentauim⁹ nec planxistis.

Secundū opusculū.

Opusculū istud de canticordo. i. d^r cātico cordis hz tres thomos. i. diuisiones vel tonos pncipales cū notis et notulis. Note sunt cōsideratiōes speciales. notule vero particule singulares. Prim⁹ tonus cōtinet p^rhemii cū designatione quale fuisset monocordū in statu innocētie. et quale est in statu d^rtutis pfecte vt in xpo fuit et maria p nouē notulas. Ponit vlt^r d^r p^rferētiās canticordis ad canticū oris cū distinctiōe cācti noui hōis ad veterē p. x. notas seu notulas. Ponit cōsequen^t dubitatōes multas circa pntia que solūtur p reliquas. xxxiij. notulas. Secundus tonus deducit principaliter qđ est ponendum canticordum docens